

ADMINISTRACJA

<http://administracja.mswia.gov.pl/adm/fundusz-solecki/poradnik/285,Fundusz-Solecki-w-pytaniach-i-odpowiedziach.html>
2018-10-15, 22:56

Fundusz Sołecki w pytaniach i odpowiedziach

Co to jest fundusz sołecki? Są to pieniądze w budżecie gminy zagwarantowane dla sołectwa na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków życia mieszkańców.

Jaka jest wysokość funduszu sołeckiego? Ilość pieniędzy dla sołectwa jest uzależniona od zamożności gminy. W ustawie o funduszu sołeczym zawarto wzór, za pomocą którego oblicza się wysokość środków przypadających na dane sołectwo. Jeżeli rada gminy uzna, że może przeznaczyć dla danego sołectwa więcej pieniędzy, może to zrobić. Sołectwa nie będą musiały dokonywać tych obliczeń. Wójt corocznie do 31 lipca jest zobowiązany poinformować sołtysów o wysokości środków, które będą do wykorzystania przez dane sołectwo w następnym roku budżetowym.

Czy w każdej gminie powstanie fundusz sołecki? Kto decyduje o wyodrębnieniu w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki? To rada gminy decyduje o wyodrębnieniu w budżecie gminy funduszu sołeckiego.

Na co można przeznaczyć środki z funduszu sołeckiego? Pieniądze z funduszu sołeckiego można przeznaczyć na realizację tych zadań gminy, które będą służyły poprawie życia mieszkańców danego sołectwa, a także na usuwanie skutków klęsk żywiołowych. Jeżeli mieszkańcy danej wsi uznają, że warto np.:

- zbudować lub wyremontować plac zabaw dla dzieci,
- naprawić chodniki,
- zadbać o porządek we wsi (np. postawić kosze na śmieci),
- posadzić drzewa, krzewy,
- wyremontować wiatę przystankową

to, przykładowo, na ten właśnie cel mogą przeznaczyć te pieniądze. To co dane sołectwo może faktycznie zrobić, zależy od wysokości środków finansowych, które są w jego dyspozycji. Jeżeli mieszkańcy sołectwa zdecydują, to mogą wspomóc wykonanie konkretnych zadań – w tym m.in. poprzez własną pracę (społeczną).

Co ma zrobić sołectwo, aby otrzymać środki z funduszu sołeckiego? Musi zostać zwołane zebranie wiejskie na którym zostanie uchwalony wniosek o przyznanie środków z funduszu sołeckiego. Wniosek może być uchwalony z inicjatywy sołtysa, rady sołeckiej lub co najmniej 15 pełnoletnich mieszkańców sołectwa. We wniosku należy wskazać co mieszkańcy chcą zrobić (wraz z uzasadnieniem słuszności podjętych działań) oraz podać przewidywany koszt tych prac. Należy pamiętać, aby wysokość kosztów wskazanych we wniosku nie była wyższa niż ta, która została określona dla danego sołectwa. Informacja o wysokości przysługujących na sołectwo wniosków będzie przekazana przez wójta sołtysom w terminie do 31 lipca roku poprzedzającego rok budżetowy. Uchwalony wniosek sołtys przekazuje wójtowi, w terminie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok, w którym chcemy otrzymać pieniądze.

Co dzieje się z wnioskiem o przyznanie środków z funduszu sołeckiego, który został przekazany wójtowi przez sołtysa? Jeżeli wójt oceni, że wniosek jest prawidłowo sporządzony to przekazuje go radzie gminy. Wójt nie może oceniać, czy mieszkańcy sołectwa wybrali słuszne lub popierane przez niego zadania. O tych sprawach decyduje zebranie wiejskie, a wójt może sprawdzić, czy sołectwo prawidłowo uchwaliło i sporządziło wniosek.

Jeżeli natomiast wniosek nie jest prawidłowy to wójt (burmistrz, prezydent miasta):

- odrzuca go w terminie 7 dni od dnia otrzymania, jednocześnie informuje o tym sołtysa,
- sołtys może zgodzić się z oceną wójta (i nic dalej nie robić, wtedy sołectwo nie otrzyma pieniędzy), lub
- w terminie 7 dni od otrzymania tej informacji – sołtys może podtrzymać wniosek niespełniający warunków określonych w ustawie, kierując go do rady gminy za pośrednictwem wójta (burmistrza, prezydenta miasta)

lub

- w przypadku niepełnienia warunków określonych w art. 5 ust. 2 lub 3 ustawy o funduszu sołeczym – zebranie wiejskie może ponownie uchwalić wniosek. Sołtys jest jednak zobowiązany, w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji od wójta o odrzuceniu wniosku, przekazać nowy, uchwalony przez zebranie wiejskie wniosek, radzie gminy za pośrednictwem wójta (burmistrza, prezydenta miasta)
- w przypadku złożenia ponownie wniosku przez sołtysa, rada gminy rozpatruje ten wniosek w terminie 30 dni od jego otrzymania. Rada gminy odrzuca wniosek niespełniający warunków określonych w art. 5 ust. 2-4 ustawy lub podtrzymany po terminie. Jeżeli rada gminy wyda pozytywną opinię - wójt musi uwzględnić rozstrzygnięcie rady gminy w tym zakresie. Dlatego jest zobowiązany wpisać środki finansowe na realizację zadań wskazanych we wniosku – w odpowiednich pozycjach projektu budżetu gminy.

Kiedy wójt może odrzucić wniosek (stwierdzić, że jest nieprawidłowy)? Wójt może odrzucić wniosek wtedy, gdy nie spełnia on określonych warunków (zawiera błędy), o których jest mowa w ustawie o funduszu sołectkim (art. 5 ust. 2-4). Te błędy to np.:

- wniosek nie jest uchwalony przez zebranie wiejskie,
- we wniosku nie wskazano na co mają zostać przeznaczone pieniądze,
- wniosek nie zawiera uzasadnienia,
- nie podano przewidywanych kosztów lub koszty przewyższają te, które zostały określone dla danego sołectwa,
- wniosek został przekazany do wójta po dniu 30 września roku poprzedzającego rok, w którym chcemy otrzymać pieniądze.

Czy rada gminy musi uwzględnić wniosek sołectwa? Rada gminy nie musi przyjąć wszystkich wniosków sołectw. Rada uchwalając budżet gminy może odrzucić wniosek sołectwa, w przypadku gdy uzna, że zadania które sołectwo chce realizować nie spełniają warunków, które zostały określone w ustawie o funduszu sołectkim (np. wniosek dotyczy remontu prywatnego ogrodzenia działki sołtysa czy też wymiany okien w jego budynku, planowany jest np. remont parkingu – a grunt jest np. własnością parafii). Pieniądze z funduszu sołectkiego mają służyć realizacji zadań gminy, które będą służyły poprawie życia mieszkańców danego sołectwa. Przeznaczenie funduszu na inny cel niż ten, który został określony w ustawie spowoduje odrzucenie wniosku przez radę gminy.

Czy sołectwo może zmienić przedsięwzięcia lub ich zakres które będą realizowane ze środków funduszu sołectkiego (tzn. zmienić „pierwotny” wniosek sołectwa)? Tak. Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o funduszu sołectkim zmiana może zostać dokonana w trakcie danego roku budżetowego, jednak nie szybciej niż po uchwaleniu budżetu gminy na dany rok i nie później niż do dnia 31 października danego roku budżetowego. Należy jednak pamiętać o zasadach uchwalania takiego wniosku (należy stosować przepisy art. 5 ust. 2,3 i 5 – 11 ustawy).

Kto dysponuje środkami funduszu sołectkiego? Fundusz sołectki jest częścią budżetu gminy, dlatego to wójt dysponuje pieniędzmi funduszu sołectkiego, jednak także od aktywności mieszkańców, sołtysa i radnych zależy, kiedy (w którym miesiącu danego roku) zostaną uruchomione pieniądze na zakup towarów lub usługi ujęte we wniosku.

W jakim czasie sołectwo musi wydać przyznane pieniądze? W ciągu danego roku budżetowego. Pieniądze przyznawane są na dany rok i wtedy należy je wydać. Pieniądzy tych nie można wydać w następnym roku. Sołtys sam nie wydaje pieniędzy, to pracownicy urzędu gminy koordynują wydawanie środków z funduszu sołectkiego.

Jakie korzyści finansowe będzie miała gmina z utworzenia funduszu sołectkiego? Korzyścią dla gminy są dodatkowe pieniądze z budżetu państwa, które w przypadku nie utworzenia funduszu nie przysługują. Dodatkowe środki wynoszą odpowiednio: 20, 30 lub 40 % wykonanych wydatków. Najwyższe dofinansowanie otrzymują gminy o najniższych dochodach, zaś najmniejsze - gminy najbogatsze.

Co nazywany mechanizmem korygującym? Kiedy i kto go wprowadza? Minister właściwy do spraw administracji publicznej monitoruje wykorzystanie limitu wydatków z budżetu państwa części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołectkiego, będących skutkiem finansowym ustawy oraz wdraża mechanizm korygujący w przypadku zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków.

Przykład: Z uzyskanych od Wojewodów danych wynika, że łączna maksymalna kwota zwrotu części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołectkiego w 2016 r. kształtuje się na poziomie 148 088 417, 21 zł. Natomiast zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy o funduszu sołectkim maksymalny limit wydatków z budżetu państwa w roku 2017, będącym skutkiem finansowym ustawy, wynosi 132 000 000 zł.

W związku z powyższym niezbędne okazało się zastosowanie mechanizmu korygującego (zgodnie z art. 12 ust. 3 ustawy o funduszu sołectkim), który skutkuje obniżeniem wysokości zwrotu części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołectkiego w 2016 r. dla poszczególnych grup gmin:

- z 40% do 35,654% - dla gmin, w których Kb jest mniejsze od średniego Kbk w skali kraju,
- z 30% do 26,741 % - dla gmin, w których Kb wynosi od 100% do 120% średniego Kbk w skali kraju,
- z 20% do 17,827% - dla gmin, w których Kb jest większe od 120% i nie większe niż 200% średniego Kbk w skali kraju.